

gjøre, hvad der kan gøres. Idet jeg formoder, at dette Forslag ligeledes vil blive henvist til et Udvalg, haaber jeg, at denne Betragtning om Nødvendigheden af Kallebod-Strands Uddbhning maa blive taget i Betragtning ved Overveieelsen af dette Lovforslags Stjæbne.

Taug: Efter den Udtalelse, vi nylig hørte fra den ærede Formand, frasaaber jeg Ordet.

Leth: Der er jo i de foregaaende Dages Forhandlinger gjentagne Gange talt om den pekuniære Side af Sagen, og dette gjælder da naturligtvis ogsaa, naar der, som i dette Dieblst, er Tale om Kjøbenhavns Søbefæstning. Jeg slutter mig ganske til den Anstuelse, som blev fremsat af det ærede Medlem fra Horsens (Wajer), at naar Kjøbenhavn ikke skal vært befæstet, er det nødvendigt, saa hører det dertil, at den lige saa lidt er befæstet fra Søfiden som fra Landfiden. Der maatte da altsaa blive Spørgsmaal om at henflytte Marinens Etablissementer og Alt, hvad dertil hører, andet Steds hen; det være sig til Ugersøfund eller til hvilket andet bekvemt Sted, man maatte kunne finde dertil. Men dertil kommer da en Betragtning, som jeg kun kortelig vil berøre. Naar man flytter Marinens Etablissementer, bliver Nyholm fri. I sin Tid rømmede Staten Marinens Etablissementer fra Gammelholm og solgte Grundene. Jeg mindes ikke at have set en nøiagtig Oversigt over, hvor Meget der kom ind derfor, og hvor meget Staten maatte give ud, fordi den maatte bygge andensteds, det, som den havde flyttet fra Gammelholm; men jeg har dog den Opfattelse, som jeg ikke tror er uregtig, at Staten ved Salget af Gammelholm ikke gjorde nogen ufordelagtig Forretning. Naar Nyholm rømmes vil jo paa den Maade ligeledes store Arealer blive disponible, Arealer, der efter deres Beliggenhed maa antages at have en meget betydelig Pengeværdi. Desuden vil jo dertil komme, at en Del af Kjøbenhavns Havn, som nu optages af Orlogsstibene, hvor de have deres Plads, vil blive aabnet til Benyttelse for Byen selv, for Byens Handlende, og hvad dermed staar i Forbindelse. Det forekommer mig, at den høitærede Krigsminister en af de foregaaende Dage udtalte, at det vilde koste mange Penge at flytte de militære Etablissementer bort fra Kjøbenhavn. Der stiller sig da det Spørgsmaal: Naar man flytter de militære Etablissementer bort fra Nyholm og sælger disse Arealer, hvorledes vil saa Omkostningsspørgs-

maalet her stille sig? Jeg kan ikke antage, Andet, end at Salget af Nyholm, af de Grunde, som derved indvindes, og som jo udgjøre meget betydelige Arealer, vil om ikke fuldstændig dække, saa noget nær dog dække de Omkostninger, som ville være forbundne med at flytte, hvad Marinen der har, andensteds hen, hvor det passende kunde finde Plads. Det er kun det Spørgsmaal, som jeg har villet berøre. Jeg har i Dieblstet ikke Materiale til at kunne sige, hvor meget Arealerne paa Nyholm indbefatte, og heller ikke, hvor Meget en Kvadratalen der i Gjennemsnit maatte kunne antages at være værd, men jeg tvivler ikke paa, som sagt, at et Salg af Nyholm, med andre Ord en Overgivelse af dette til privat Eie til Byen Kjøbenhavn, hvorledes dette nu nærmere maatte blive ordnet, saa omtrentlig, noget nær hen kan antages at dække de Omkostninger, som vilde være forbundne med at flytte Marineetablissementerne andensteds hen. Derved vilde jo saa i Virkeligheden være bundet, at Kjøbenhavn kom til i Sandhed at være en aaben By, der ikke paa Forhaand var udset til Valplads, og at man ogsaa fra den Side undgik den Ulykke, som jo Mange mene, og jeg i høi Grad mener, at Kjøbenhavns Befæstning, det være sig fra Land- eller Søfiden, i det Hele vilde være ikke alene for Kjøbenhavn, men for hele Landet.

Krigsministeren (Bahnsen): Jeg haaber, at det høie Thing vil indrømme mig, at der ikke er megen Anledning for mig til at komme ind paa en mere indgaaende Behandling af de forskjellige Spørgsmaal, der ere komne frem. Saavidt jeg skjønner, er der egentlig ikke kommet meget Nyt frem. Det var i alt Fald ikke for mig noget Nyt, at det ærede Medlem fra Horsens (Wajer) foreslog, at man skulde nedlægge Søbefæstningen; det var heller ikke noget Nyt, at han mente, man skulde forsvare Indløbet til Drefund ved Batterier ved Helsingør og end ikke, at han henviste til en Afhandling, han havde skrevet i Tidsskrift for Søvæsen. Jeg tror, jeg har udtalt mig tidligere om disse Spørgsmaal, og behøver vist ikke at komme nærmere ind paa dem. Det Foredrag, vi hørte af Medlemmet fra Aarhus (Wingel), overrastede mig egentlig ikke, skjøndt det vel maa synes at staa i en løsere Forbindelse med den Sag, der behandles her; men man kan maaste] gaa ud fra, at det nærmest havde været bestemt til at komme frem i Gaar, og kun paa Grund af den da fremrykkede Tid er kommet frem i Dag. Jeg skal selvfølgelig ikke komme nærmere ind derpaa. Hvad angaar det ærede Medlem fra Ribe